

เทศน์เช้า วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๙

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ ตั้งใจฟังธรรม สัจธรรม เราแสวงหาสัจธรรม ถ้าแสวงหาสัจธรรมนะ แสวงหาที่ไหน เราจะทำบุญกุศลของเรา เราทำกับครูบาอาจารย์ที่เราลงใจ ถ้าเราลงใจ เห็นไหม

แม้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ เวลาจะเป็นพระ สร้างสมบุญญาธิการมาเป็นพระโพธิสัตว์ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย เวลาสร้างมาแล้วนะ เวลาเกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะอายุ ๒๙ ถึงได้ออกบวช เวลาออกบวชขึ้นมา ออกไปแสวงหาอีก ๖ ปี นี่กว่าจะเป็นพระๆ

เวลาทำบุญกุศลมันเป็นอามิส อามิสคือตัดแต่งพันธุกรรมของจิต พอตัดแต่งพันธุกรรมของจิต องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระโพธิสัตว์ ๔ อสงไขย ๔ อสงไขย ทำคุณงามความดีมาตลอด ตัดแต่งมาตลอด คิดแต่เรื่องดีๆ ทั้งนั้นนะ พระเทวทัต พระเทวทัตเกิดขึ้นมาเป็นเวร เป็นกรรมต่อกันไง เป็นเวรเป็นกรรมต่อกัน ขึ้นมาก็จะเอาวัดเอาเปรียบมาตลอด ขึ้นมาต้องกดขี่ ช่มเหล่งกันมาตลอด

เวลามาเกิดเป็นชาติสุดท้าย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาเกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ ชูชกมาเกิดเป็นเทวทัต พอเกิดเป็นเทวทัตก็เป็นญาติเป็นพี่เป็นน้องกัน เวลาเป็นญาติเป็นพี่เป็นน้องกัน เวลามีโอกาสมาบวช องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็บวชขึ้นมา ๖ ปีเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เทวทัตเห็นเขาบวชก็บวชตามเขามา พอบวชตามเขามา พอมีอำนาจวาสนา ตัดแต่งพันธุกรรมมาๆ

แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาจะตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๖ ปี องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็บวชขึ้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาจะตรัสรู้ขึ้นมา นะ บุปเพณิวาสนาสุสติญาณ จุตูปปาตญาณ อาสวักขยญาณ มีญาณหยั่งรู้ มีกิจกรรม มีมรรคมีผลขึ้นมาในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เทวทัตบวชมาแล้วก็ขึ้นมาทำสมาธิๆ ได้ฌานสมาบัติ แปลงร่างได้ มีฤทธิ์มีเดชไง มีฤทธิ์มีเดชมันแก้กิเลสไม่ได้ เวลาแก้กิเลสไม่ได้ขึ้นมา ด้วยความมกใหญ่ใฝ่สูง อยากจะปกครองสงฆ์ๆ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่อนุญาต

นี่ไง เวลาเราไปวัดไปวากัน เราจะไปทำบุญกุศลของเรา เราต้องหาพระ หาที่เราลงใจ ถ้าหาพระที่ลงใจ กว่าหาพระที่ลงใจได้ พระที่ลงใจนั้นเขาต้องประพฤติปฏิบัติของเขามา เวลาเขาจะประพฤติปฏิบัติของเขามา ใ้การประพฤติปฏิบัติอันนั้นนะ มรรคที่เกิดในใจอันนั้นนะมันเข้าไปชำระกิเลสในใจอันนั้นนะ ถ้าอันนั้นมันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา มันจะเป็นครูบาอาจารย์เราที่ลงใจ

ในสมัยปัจจุบันนี้เราก็มีหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ถ้าหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านทำของท่านขึ้นมา ท่านมีมรรคมีผลของท่าน ท่านใช้ชีวิตของท่านเป็นแบบอย่างนะ เวลาหลวงปู่มั่นท่านอยู่ในป่าในเขา หลวงตาท่านบอกว่า หลวงปู่มั่น ถ้าพูดถึงทางโลกนี้เศษผ้าขี้ริ้ว มันไม่มีค่าไง ชีวิตมีค่าไหม ชีวิตอยู่ในป่าในเขาเหมือนสัตว์ตัวหนึ่ง

ใ้พวกเรามีการศึกษา ออกมาจากเมือง มียศถาบรรดาศักดิ์ เวลาบวชขึ้นมาแล้วจะเป็นพระกรรมฐาน เวลาเข้าป่าเข้าเขาไปก็ชนกันไป จะไปปิกนิก มันไปปิกนิกกันนะ มันไปเที่ยวป่ามันไม่ได้ไปประพฤติปฏิบัติ

เวลาเขาจะเข้าไปประพฤติปฏิบัติ เขามีแต่บริวาร ๘ เขาเข้าป่าเข้าเขาไป เขาเข้าป่าเข้าเขาไปเพื่อตัดแปลงของเราไง นี่พระผู้ประเสริฐ ประเสริฐก็ประเสริฐตรงที่ข้อวัตรปฏิบัตินี้ เขาประเสริฐตรงนี้ เขาไม่ได้ประเสริฐที่ชื่อเสียงกิตติศัพท์กิตติคุณอันนั้นหรอก เขาประเสริฐที่นี้ ถ้าเขาประเสริฐที่นี้ เข้าป่าเข้าเขาไป เข้าไปด้วยมรรคด้วยผล เข้าไปด้วยการประพฤติปฏิบัติ เขาเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา ทำจริงขึ้นมา เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมามันก็ทุกข์ๆ ยากๆ ทั้งนั้นนะ ไปหาบ้านน้อยๆ บ้านหลังสองหลังเพื่อแค่อาศัยดำรงชีพ แค้ให้เขาใส่บาตรให้เท่านั้นนะ ใ้บ้านใหญ่ๆ ก็ไม่ไป เดียวเขาจะมารบมากวน

เวลาเข้าไปนะ มันเหมือนสัตว์ เวลาหลวงตาท่านพูดถึงหลวงปู่มั่น เหมือนเศษผ้าขี้ริ้ว ถ้าพูดถึงทางโลก แต่ถ้าพูดถึงทางธรรม จิตมันสงบ เวลาทำความสงบของใจ ใจมันสงบระงับเข้ามา มันมีความสุขความสงบของมัน เวลามันออกวิปัสสนาวิปัสสนาอันนั้นๆ จิตมันสงบแล้วเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง เวลาพิจารณาไปแล้วมันล้มลุกคลุกคลานขึ้นไป เวลาปัญญามันก้าวเดินไป มันเห็นความมหัศจรรย์ของมรรคของผลนะ ถ้าของมรรคของผล นี่คนนะ เอกบุรุษไง ถ้าพูดถึงธรรมๆ ถ้าพูดถึงธรรมประเสริฐที่สุด ถ้าพูดถึงทางโลกนะ ผ้าขี้ริ้ว แต่ถ้าเขามองในมุมของธรรมนะ ใ้โฮ!

ใ้เราพวกเรานี้มีปัญญาชนไง ใ้โฮ! บวชมาแล้วจะเป็นพระกรรมฐาน จะไปรุดงค์ นี้ถูกต้องไป ออกจากป่ามานี้พระกรรมฐานสดๆ ร้อนๆ เพิ่งออกจากป่ามา

สัตว์ป่ามันอยู่ในป่า ดูข้างสิ ข้างมันออกมากินพืชไร่เขานั้นนะ เขาเดือดร้อนอยู่นั้นนะ นั้นนะสัตว์ป่า สัตว์ป่ามันอยู่ในป่า มันอยู่ป่าโดยธรรมชาติของมัน มันดำรงชีพของมันอยู่ในป่า

ของมัน มันมีคุณค่าอะไรละ แต่ถ้ามันอยู่ในป่าแล้วมันมีคุณค่า ช้างป่า เราจะไปกราบไหว้ช้างป่า เดี่ยวเราหาช้างไปเลี้ยงช้างกันเนาะ ไปทำบุญกับช้าง นี่ไง เวลาสัตว์ป่ามันอยู่ในป่าโดยธรรมชาติของมัน

ไอ้เราอาศัยขัยภูมิในการประพฤติปฏิบัติ เราเป็นคน เป็นสัตว์ประเสริฐ มีสมอง มีปัญญา เราไปป่าไปเขากันไปเพื่อตัดแปลงตน เราไม่ได้ไปป่าเพื่อเอาชื่อของปามาอวดอ้างเขา ถ้ามันไปป่าไปเขาขึ้นมา ก็ไปป่าเพื่อตัดแปลงตน ตัดแปลงตนด้วยมรรคด้วยผลไง ตัดแปลงตนด้วยความทุกข์ความยากไง เวลาความทุกข์ความยาก กิเลสมันก็คือเรา เวลากิเลสคือเรา ถ้ามีความสุข ความสงบ ความระงับ มันพอใจขึ้นมา มันก็ว่ามันเป็นบุญกุศลของมัน เวลามันทุกข์ มันยากขึ้นมา ว่าเราทุกข์ยาก มันไม่ยอมไง

แต่เราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถ้ามันทุกข์ยาก กิเลสมันทุกข์ยาก ตัดแปลงมัน สู้กับมัน ให้กิเลสมันยุบยอบลง ให้กิเลสมันหลุดทอนออกไปจากหัวใจ ถ้ามันเกลียดชังความเป็นป่า ความอึดคัดขาดแคลนนัก มึงเกลียดนัก มึงก็ไปจากใจของกุศล ถ้ามึงเกลียดนัก เกลียดว่ากูจะทำความจริงอันนี้ ถ้ามึงเกลียดนักนะ มันจะหลอกลวง เห็นช้างชี้จะชี้ตามช้าง

เวลาครูบาอาจารย์ของเราเนาะ ท่านประพฤติปฏิบัติของท่านแล้ว เวลาหลวงตา ทุกคนจะอาราธนาท่านอยู่อีกที่หนึ่ง อยู่อีก ๑๐๐ ปี ท่านก็พยายามรักษาใจของท่าน ท่านอยู่จนลมหายใจเข้าและหายใจออก ถ้าวันไหนหายใจเข้าแล้วไม่ออก มันตายก็จบวันนั้นเนาะ เวลาเราพยายามนิมนต์ท่านให้อยู่กับเรานานๆ ช้าง เวลาช้าง เขาทำสัจจะความจริงในใจของท่านแล้ว ท่านทำสิ่งใดมันเป็นประโยชน์

ไอ้พวกเราเห็นช้างชี้ อยากจะชี้ตามมันไง แล้วความเป็นชี้ไง มันก็ชี้โลก ชี้โกรธ ชี้หลงงมงายมันมีความจริงอยู่ตรงไหน ถ้ามีความจริงขึ้นมา มันต้องรักษาข้อวัตรปฏิบัติอันนั้น มันเห็นข้อวัตรปฏิบัติอันนั้นมีคุณค่า มีคุณค่าเพราะอะไร มีคุณค่าเพราะเราได้เติบโตมาจากข้อวัตรปฏิบัติ นั้น เวลาเราใช้ถนนหนทางเส้นใด เราจะรู้คุณของเขา นี่ก็เหมือนกัน เอโก ธมฺโม ทางอันเอก ทางอันเอกคือทางในใจไง ถ้าใจมันมีมันความจริงขึ้นมา มันจะรักษาอันนั้น

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถามพระกัสสปะ “กัสสปะเอ๋ย เธอก็อายุปานเราอายุ ๘๐ เหมือนกัน เธอก็เป็นพระอรหันต์ ไม่มีกิเลสแล้ว พระอรหันต์ไม่มีกิเลส ทำไมเธอต้องถืออชฺฐงค์วัตร ทำไมเธอต้องลำบากอยู่อย่างนั้นเนาะ”

พระกัสสปะบอก “ข้าพเจ้าไม่ได้ทำเพื่อข้าพเจ้า เพราะข้าพเจ้าเป็นพระอรหันต์”

พระอรหันต์ต้องทำอะไรอีก พระอรหันต์สิ้นกิเลสแล้วต้องทำอะไรอีก แต่พระอรหันต์เวลาเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนาเป็นวิหαρธรรม ไอ้คนก็ไม่เข้าใจอีก เห็นเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา

นี่กว่าเขาฆ่ากิเลส เวลาไ้เราจะฆ่ากิเลสก็ล้มลุกคลุกคลาน เห็นข้างขึ้นก็ขึ้นตามข้าง เห็นเขาอยู่สุข อยู่สบายก็อยากอยู่สุขอยู่สบายกับเขา

ไ้เขาอยู่สุขสบายนั้นนะ ข้าง เขาอาราธนาไ้ เพราะอะไร เพราะธาตุขันธ์ อยากทะนุ ถนอมธาตุขันธ์ของท่านไ้ให้เป็นร่วมโพธิ์ร่วมไทรของเราไ้ ไ้พวกเราไ้พวกขี้ พวกขี้มันก็ตอง ดัดแปลงไ้ใหม่ ถ้าดัดแปลง เห็นใหม่

“กั๊สสปะเอย เธอก็อายุปานเรา ทำไมต้องทำอย่างนั้น”

“ข้าพเจ้าทำเพื่ออนุชนรุ่นหลัง เพื่อเป็นคติ เพื่อเป็นแบบอย่าง”

คนที่เขามีสติปัญญาเขาทำอย่างนั้นนะ เขาไม่เห็นข้างขึ้นแล้วขึ้นตามข้าง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขอแลกผ้าสังฆาฏิ เพราะผ้าสังฆาฏิ ฤดงค์ พระฤดงค์ ถือผ้าบังสุกุล เก็บเอาจากผ้าห่อศพ เขาพันศพแล้วทิ้งไ้ ไปเก็บเอามาแล้วมาซัก ซักแล้วมาปะ มาชุน แล้วพอมันเก่าก็ปะซ้ำปะซากจนหนาเป็น ๗ ชั้นนะ ที่นี้มันก็หนักไ้ จนองค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าแลกเอา แลกเอาเพราะอะไร แลกเอาเพราะคุณงามความดีของท่าน ท่านไม่มี มารยาธาไทย ท่านไม่เสแสร้ง คนไม่เสแสร้ง ทำแต่ความเป็นจริง นั้นมันจะชื่อตรง ชื่อตรงกับ มรรคกับผลนะ มันจะได้มรรคได้ผลขึ้นมา มันจะชำระล้างกิเลส

ไ้เสแสร้งนะมีแต่ขี้ ขี้เต็มหัว เห็นเขาทำจะทำตามเขา ไ้ที่เขาทำนะเพราะอะไร เพราะ เขาทำดีมาแล้ว เขาทำดีมาแล้วนะ คูสิ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น หลวงตาท่านพูดประจำ มันแทง ใจมาก เศษผ้าขี้ริ้ว ถ้าทางโลก เศษคน อยู่ป่าอยู่เขา

คูสิ เราดูคนบ้านนอกคอกนา ดูชาวป่าชาวเขา มันมีค่าอะไร ดูคนภูเขา คนคนหนึ่งมันมี ค่าใหม่ เราเห็นนะ เราเห็นว่าเป็นคนบ้านนอกคอกนา ไ้เราอู้ฮู! ปัญญาชน คู้ย! สมบูรณ์ทุก อย่างพร้อม แต่ใจมันเผา กิเลสมันเผาในใจนะ ในใจมันเร้าร้อนนะ

เขาอยู่ป่าอยู่เขาของเขา นะ เข้าขึ้นไปเขาก็ทำข้าวไร่ เขาทำของเขา เขาอยู่กินของเขา ตามธรรมชาติของเขา ถึงตกเย็นขึ้นมาเขาเอาตีนก่ายหน้าผากนอนร้องเพลง เขาสบายของเขา ไ้เรา อู้ฮู! เงินในเซฟเยอะ ไม่ได้ เดียวคืนนี้โจรมันมาลัก นี้มีแต่ทุกข์แต่ยาก

นี่ไ้ เวลาเราไปมองว่าเขาเป็นคนไร้ค่าๆ แต่คนไร้ค่า แต่หัวใจมันประเสริฐ ประเสริฐ อย่างนั้น เวลาครูบาอาจารย์ของเราท่านประเสริฐ ประเสริฐอย่างนั้นนะ ถ้าประเสริฐ ประเสริฐ จากใจของท่าน ถ้าประเสริฐจากใจของท่าน ท่านดูແดตองนี้ไ้ ท่านดูແดตองนี้เพราะอะไร เพราะอะไร คูสิ พระกั๊สสปะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถามเลย “เธอทำทำไม”

“ทำเพื่อเป็นคติธรรมแก่อนุชนรุ่นหลัง”

เวลาคนจะเดินตามมา ใครจะเดินตามมา เวลาหลงตาท่านทำสิ่งใด เวลาท่านทำ เวลาหลงตาท่านพูดถึงหลงปุ้มปุ้ย ท่านเชิดชูของท่าน แล้วเราก็มารู้ว่าท่านอยากจะทำของท่าน อยากจะทำตรงไหน อยากจะทำ ดูลิ ท่านลงมาฉันที่ศาลาทุกวันนะ ท่านบอกเลยท่านอยู่กับหมู่คณะ ทั้งๆ ที่ว่าชราภาพขนาดนั้น เป็นโรคภัยไข้เจ็บอยู่ขนาดนั้น ถ้าเรามีอาหารอ่อนๆ ไปถวายที่กุฏิของท่าน ท่านไม่ต้องมาถวญวาย ท่านไม่ต้องแบกธาดุชั้น์ของท่านมาฉันที่ศาลา มันจะดีแค่ไหน แต่ท่านก็เสียสละ

แต่ไอ้พวกเรามันจะเอาใจ เอ็งก็ต้องเหมือนกุสิ ภูบิณฑบาต มิ่งก็ต้องบิณฑบาต กุสิกินอย่างนี้ มิ่งต้องกินอย่างนี้ แต่ไม่ได้คิดเวลาท่านทุกข์ท่านยากมาขนาดไหน

ท่านพูดประจำ หลวงตา ถ้า ๙ ปีนั้น ใครไปเห็นการประพฤติปฏิบัติของเรา จะเห็นว่าท่านแลกมาด้วยชีวิต ท่านเอาชีวิตแลกมาตลอด ขนาดท่านพูดเองบอกว่า ถ้าไอ้ ๙ ปีนั้นนะ เวลามาย้อนหลังแล้ว มันทำมาได้อย่างไรนะ มันทำมาได้อย่างไร นี่เวลาคนที่ประพฤติปฏิบัติจะเข้าใจ มันทำมาได้เพราะมันมีความอยาก มันทำมาได้เพราะมันมีกิเลสใจ

อย่างเช่นเรา เราเจ็บไข้ได้ป่วย เรารู้ว่าเราเป็นโรค ถ้าเป็นโรค หมอเขาบอกว่า ดูลิ เวลาผู้หญิงเวลาคลอดลูก เขาให้อยู่ไฟๆ ไปเผาไฟอยู่อย่างนั้นนะ เขาทำทำไมนะ ไปนอนเผาไฟๆ เผาไฟให้ไฟมันระบม ให้ร่างกายมันกลับมาเป็นปกติ นี่ก็เหมือนกัน เวลาคนเจ็บไข้ได้ป่วย มันมีอะไรที่จะรักษาได้มันก็ชวนชววยไข้ไหม คนมันทุ่มเทไข้ไหม

นี่ก็เหมือนกัน ถ้ายังมีกิเลสอยู่ในหัวใจ มันสู้ ถ้ามันยังมีกิเลสในหัวใจ นี่ไง ท่านบอกว่า ถ้าคิดถึง ๙ ปีนั้น มันคิดแล้วมันตกใจ ทำได้อย่างไร ทำได้อย่างไร อ้าว! มาคิดถึงตอนเป็นพระอรหันต์แล้ว พระอรหันต์มันไม่มีกิเลสใจ ไม่มีกิเลส ทำไม่ต้องไปแลกมาด้วยอย่างนั้น เวลาที่มีกิเลสอยู่ เราแลกมาด้วยชีวิตเลย เอาชีวิตเราเข้าแลก ธรรมะอยู่ฟากตายๆ เวลากรรมฐานเขาคุยกันนะ ธรรมะอยู่ฟากตาย เขาเอาชีวิตนี้แลกเลย

แล้วมิ่งจะมาอยู่สูงอยู่สบาย จะมานั่งกินนอนกิน จะมาวางตัวเป็นผู้ดี มันไร้สาระ ความไร้สาระอันนั้นมันบอกถึงว่าในใจไม่มีคุณธรรม

ถ้ามันมีคุณธรรมนะ เวลาทำขึ้นมาะ มันเป็นธรรมทั้งนั้นนะ ถ้ามันมีสาระ ถ้ามันมีสาระนะ ไม่ทำตัวเลขๆ ไม่ทำแบบอย่างเลขๆ ไม่ทำตัวสิ่งเลขๆ ให้ลูกศิษย์ลูกหาเห็น

แต่เวลามันเป็นความจำเป็น เวลาหลงตาท่านมาฉันที่ศาลา ท่านบอกว่า เวลาธาดุชั้น์มันต้องการ ต้องรีบฉันก่อน ถ้าไม่ฉันแล้ว เวลาธาดุชั้น์มันปฏิเสธแล้วฉันไม่ได้ ฉะนั้น กิริยาบางอย่างมันมองแล้วมันขัดกับธรรมวินัย ธรรมวินัยต้องเรียบร้อย แต่ท่านบอกว่าเวลาธาดุชั้น์

มันต้องการ คือธาตุขันธ์มันต้องการ คือมันโหย ถ้ามีอะไรเข้าไปเพื่อบรรเทา มัน ตอนนั้นมันเป็น ความพอดี

แต่ถ้าเราคิดว่าเราจะทำเป็นแบบอย่างเป็นธรรมวินัยให้ลูกศิษย์ลูกหามั่นมั่นใจ เราก็ต้อง อดทนไว้ อดทนไว้จนกว่ามันโหย เราก็ไม่กิน ไม่ฉัน มันก็โหยไป พอถึงเวลาแล้วมันฉันไม่ได้ คน แก่จะรู้ มันฉันไม่ได้ ท่านถึงบอกบางอย่างเวลาที่ท่านจะฉันก่อน ท่านบอกว่า ธาตุขันธ์มัน ต้องการ คือมันโหยมาก ผู้เฒ่านะ อายุ ๘๐ ฉันคนเดียว แล้วเข้ามามันโหย ถ้ามันโหยบับ ท่าน ฉันนิดๆ หน่อยๆ ฉันให้ธาตุขันธ์มันก่อน นี่เวลาคนที่มึปัญญา เวลาท่านพูดอะไรมันคิด แล้วท่าน ทำอะไรมันทำด้วยความจำเป็น

วินัยจะยกเว้น ยกเว้นเวลาภิกษุป่วยไข้ กับเวลาภิกษุศีลเข้า เวลาปฏิบัติหลง อันนี้ไม่ปรับ อापัติ ฉะนั้น เวลาชราภาพมันป่วยไข้ใหม่ มันชราภาพ ชราคร่ำคร่า แต่ชราคร่ำคร่า ถ้าคนที่เขามีจิตใจที่เป็นธรรมๆ เขาก็จะรักษาของเขา ถ้าคนที่ยังมีกิเลสอยู่ละ

เพราะเราอยู่ในวงการปฏิบัติ เวลาพระที่ปฏิบัติแล้วยังไม่มีคุณธรรม เขาจะบอกว่าเขาจะ อดทนของเขาเพื่อให้ภพชาติสั้นเข้าๆ คือถ้าไม่มีแล้วจะไม่ฝืน เพราะฝืนอันนี้มันจะเป็น พันธุกรรมของจิต คือเวรกรรมมันเกิด คนที่ยังมีกิเลสอยู่มันมีเวรมีกรรม พอมีเวรมีกรรม มันตัด แต่งพันธุกรรม พอพันธุกรรมไปปฏิบัติแล้วมันจะมีเวรมีกรรม มันทำได้ยาก แต่ถ้าเป็นคนที่มี คุณธรรม อย่างหลวงตาเป็นพระอรหันต์ มันไม่มีเวรมีกรรมแล้ว มันหมดเวรหมดกรรมแล้ว เป็น แค่กิริยาอย่างนี้ มันไม่มีโทษไม่มีภัยใดๆ ทั้งสิ้น

แต่ไอ้พวกเรา ไอ้พวกที่หลงตัวเองนั่นละ ไอ้พวกที่กิเลสท่วมหัวนั่นละ ไอ้พวกที่เห็นข้างขึ้น แล้วมันจะขึ้นตามข้างนั่นละ ไอ้พวกนี้มันตายมันรู้เอง มันเป็นปัจเจกตั้ง เป็นสันติภูมิลิโก เพราะเขา เป็นคนทำ เวลาเราอยู่กับสังคมใหม่ เขาก็เสแสร้ง เสแสร้งข้อฉลไปเรื่อย เวลาเราตายไปเราจะ เสแสร้งกับใครได้ใหม่ ก็กูทำเอง กูทำมาทั้งนั้น

นี่เง ถึงตรงนั้นแล้วมันรู้ไง ถ้าถึงตรงนั้น ให้มันเป็นจริงแบบนั้น นี่พูดถึงว่าเราจะทำบุญ กุศล เราหาครูบาอาจารย์ของเรา ถ้าหาครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์ถ้าเป็นจริงๆ ท่านไม่เส แสร้ง ถ้าไม่เสแสร้งขึ้นมา ความจริง เห็นใหม่ เราไปอยู่ใกล้ใครเราก็รู้เนาะ คนที่จริงใจกับเรากับ คนที่ไม่จริงใจกับเรา คนที่จริงใจกับเรา สบตาก็รู้ เขาจริงใจกับเรา ไอ้คนไม่จริงใจมันไม่กล้าสู้ตา หรอก มันหลบแพล็บๆ สบตาระมันหลบแพล็บ มันไม่กล้าสู้ตาหรอก มันหลอกเขา มันเสแสร้ง แต่ใจมันคิดว่ามันอวดของมัน

นี่พูดถึงว่า ถ้าวันนีวันพระ วันที่ผู้ประเสริฐ ประเสริฐมันต้องประเสริฐตรงนี้ ประเสริฐต้อง เป็นผู้นำที่ดี ถ้าเป็นผู้นำ เพราะเวลาหลวงตาท่านคุยกัน ท่านบอกท่านพยายามสร้างผู้นำ สร้าง

พระขึ้นมาให้นำพระ ให้นำพระ ให้พระเดินตาม ไม่ใช่สร้างพระๆ สร้างพระก็ไปโรงหล่อ หล่อกุ หล่อเท่าไรก็ได้ เดี่ยวเรียไรตั้งค์ เรียรตั้งค์ไปหล่อพระ โธ่ย! ชอบ ได้บุญเยอะ แต่ภาวนาไม่เอา

เพราะว่าเราจะสร้างพระในใจไง พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ลงทุนลงแรงตรงนี้สิ ลงทุน ลงแรงตรงนี้ สร้างพระตัวเป็นๆ พระเป็นๆ แล้วพระเป็นๆ บอกเราได้ สมถกรรมฐานทำอย่างไร วิปัสสนากรรมฐานทำอย่างไร บุคคล ๔ คู่ โสดาปัตติมรรค สกิทาคามิมรรค อนาคามิมรรค อรหัตตมรรค มรรค ๔ ผล ๔ จิตใจมันมีวิวัฒนาการของมัน ถ้ามันเป็นจริง นี่มันหล่อพระ หล่อ กันด้วยมรรคด้วยผล หล่อในหัวใจนี้ ถ้าหัวใจเป็นพระนะ ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคตไป ผู้ใด เห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต ตถาคตทำอย่างไร มันลงตถาคต ลงตถาคตก็ลงทำวินัย ดูสิ มันทำ ความจริงอันนี้ แล้วทำความจริงอันนี้ ยืนอยู่ความจริงอันนี้

แล้วผู้ที่เขามองมาไง ดูสิ สังคมเขามองมาใช้ใหม่ เวลามีปัญหาในสังคม โทษแต่พระ ศีลธรรมที่มันไม่ดีก็เพราะพระไม่สอน ศีลธรรมที่มันเลวร้ายก็พระไม่รับผิดชอบ ศีลธรรมนะ โทษ แต่พระ แต่มันไม่หล่อพระใจมัน ถ้าหล่อพระในใจ หล่อพระในใจแล้วเป็นพระขึ้นมาแล้ว ไม่โทษ ใคร

สพฺพ สตฺตา สัตว์ทั้งหลายเกิด แก่ เจ็บ ตายด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น จงเป็นสุขๆ เกิด อย่าได้เบียดเบียนซึ่งกันและกันเลย จงเป็นสุขๆ เกิด เขาชอบของเขา เขามีความเห็นของเขา เขาเป็นความสุขของเขา แต่ความสุขอันนั้นนะ ความสุขที่เขาไม่ใช่ปัญญาของเขา ถ้าเขาไม่ใช่ ปัญญาของเขา เราไปบอกเขา เขาก็หาว่าเราไปจิกจิกตาร้อนเขา เวลาไปบอกใคร ใครก็ได้แย้งไป แต่ถ้ามันเป็นความจริงๆ สิ่งความจริงๆ เราจะหล่อพระในใจ

ทำบุญกุศล เราเสียสละสิ่งที่เป็นวัตถุนี้ไป เสียสละสิ่งที่เป็นวัตถุนี้ วัตถุเป็นวัตถุ ไม่มีค่า อะไรหรอก แต่มีค่าคือเจตนา คือหัวใจ หัวใจที่เสียสละมันไป หัวใจที่มีคุณค่าเหนือกว่าสิ่งของ นั้น ดูสิ เวลาคนที่เขาถวายเป็นหลวงตา ห่ากิไลสิบกิโล หัวใจของเขามันต้องเหนือห่ากิไลสิบกิโล เขาถึงได้โยนห่ากิไลสิบกิโลนี้ทิ้งไป ทองคำสิบกิโลนี้ทานไป สละทิ้ง หัวใจเขาสูงส่งกว่า นี่ถ้ามัน สูงส่ง มันสูงส่งอย่างนั้น แต่เรามองไม่เห็นนะ โอโฮ! ห่ากิไลเขียวหรือ โอโฮ! สร้างบ้านได้หลัง หนึ่งเลยนะ ซ็อรถได้อีกคัน มันไปนุ่นนะ เห็นไหม หัวใจของคนที่ดีซ็อง แต่หัวใจที่สูงกว่าๆ

นี่ก็เหมือนกัน เรามาทำบุญกุศล เพราะจิตใจเรามันสูงส่งขนาดไหน เพราะมันอยู่ที่น้ำใจ ของคนนะ น้ำใจของคนที่เขาประณีตนะ เขาจะถวายเป็นที่ประณีต ทานของเขาต้องประณีต หัวใจของคนที่ยาบมันถวายเป็นทานหยาบๆ ก็ยังดี ยังถวายเป็น ถ้าคนที่มันเห็นแก่ตัวมันไม่ถวายเป็น ใคร ของกุๆ แล้วไม่มีอะไรเป็นของกุเลย มันเป็นของโลก เพราะไม่มีการกระทำไป

สพฺพ สตฺตา สัตว์ทั้งหลาย เขาทำสิ่งใด ใจของเขาเป็นคนทำ เขาทำสิ่งใด ที่ว่าสิ่งที่เป็น ทิพย์ๆ มันลงใจของเขา แต่เวลาผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ ครูบาอาจารย์ที่ประพฤติปฏิบัติท่านก็เข้าไป

ตรงนั้นเลย แล้วท่านสำรอกมันเลย แล้วท่านคายมันเลย แล้วท่านเสม่มันเลย เสม่มัน เจอกิเลสที่
ไหน เสม่มัน เสมอด้วยอะไรละ

เสมอด้วยข้อวัตรปฏิบัติ เสมอด้วยที่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านฝากไว้ ให้ประหยัด ให้
มัธยัสถ์ ให้รู้จักใช้รู้จักสอย สิ่งใดได้มาแล้วใช้แต่น้อย สิ่งที่เหลือแล้วเพื่อประโยชน์สังคม แล้วสิ่ง
ที่ใช้แต่น้อยทำให้ธาตุขันธ์ไม่ทับจิต ถ้าจิตมันปลอดโปร่ง มันอยากกินอยากอยู่สะดวกสบาย
ทั้งนั้นนะ บังคับมันๆ พยายามตัดทอนมันให้มันเบา ให้จิตมันเบา ไม่ให้มีสิ่งใดไปครอบงำมัน
แล้วฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เวลาปฏิบัติขึ้นมา ถ้าจิตมันสว่างโพล่งขึ้นมา ผู้ใดเห็นธรรม ผู้
นั้นเห็นตถาคต เอวัง